HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם איתא לילף מדם וכי תימא רבי אלעזר מילתא ממילתא לא גמר והא אמר [ג]ר' אלעזר [א]מנחה שקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין מנחה ממנחה יליף מנחה מדם לא יליף ומנחה ממנחה מי יליף והתניא [ב]עד שלא פרקה נפרס לחמה הלחם פסול ואין מקטיר עליו את הבזיכין [ג] משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטיר עליו את הבזיכין ואמר ר' [ד]אלעזר לא פרקה ממש אלא כיון שהגיע זמנה לפרק אע"פ שלא פרקה כמי שפרקה דמיא ואמאי [ה] תיהוי כמנחה שחסרה קודם קמיצה [ו] הא לא קשיא מנחה לא בריר בירידה קומץ דידיה והא בריר בירידה קומץ דידה וכיון שהגיע זמנה לפרק כמאן דפרקה דמיא אלא [ז] מעתה תיהוי כשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה דאין מקטירין קומץ עליהן [ח] לאו פלוגתא נינהו רבי אלעזר סבר לה כמ"ד [ט]שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן גופא חביתי כהן גדול רבי יוחנן אמר [י] אינה קדושה לחצאין ור' אלעזר אמר מתוך שקרבה לחצאין קדושה לחצאין א"ר אחא מאי טעמא דרבי יוחנן אמר קרא [1]מנחה מחציתה [יא] הביא מנחה ואח"כ חוציהו מיתיבי חביתי כהן גדול לא היו באות חצאין אלא [יב]מביא עשרון שלם וחוצהו ותניא אילו נאמר מנחה מחצית הייתי אומר מביא חצי עשרון מביתו שחרית ומקריב חצי עשרון מביתו ערבית ומקריב ת"ל מחציתה בבקר מחצה משלם הוא מביא למצוה אמר ליה רב גביהא מבי כתיל לרב אשי [יג] והא חוקה כתיב בה אמר ליה לא נצרכא אלא להביאה שלם מביתו ומי א"ר יוחנן הכי והא איתמר [יד] הפריש חצי עשרון [יב] ודעתו להוסיף רב אמר אינו קדוש ור' יוחנן אמר קדוש [יג] ואם איתא ליליף מחביתין וכי תימא ר' יוחנן מילתא ממילתא לא יליף [יד] [ז]והאמר רבי יוחנן [2]ושחטו פתח אהל מועד בהיכל כשירין דכתיב [3]מלאים אין [טו] שלא יהא טפל חמור מעיקר דעתו להוסיף שאני [טז]דתניא מלאים אלא שלמים [יז](כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף ראשון ראשון קדוש ורב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר ליליף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב [יז] מנחה קדושה בלא שמן [יח](ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא על כרחיך רב כר' יוחנן ס"ל גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן [יט] (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא ושמן ולבונה [יט] קדשי האי בלא האי ולהאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין ורבי חנינא אמר מנחה שנקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין. ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בסמוך גבי שלמים ששחטן בהיכל וגבי כהנים נכנסים בהיכל ומוקלים קדשי קדשים ושירי מנחות י"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בחצר אהל מועד שיך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [כ] לפי שתלה הכתוב באהל מועד: **מקטיר** עליו את הבזיכין. פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [כא] היא

גם שמועה זו מי אפשר לייסד:

מאי טעמא דרבי יוחנן. ות"ת לימא [לא] משום דליף מדם ושמא קבלה היה בידו טעם זה מי נמי דכפרישת לעיל דלאפוקי דרבי יוחנן מפרש ר' אלעזר טעמא [כב] דמתוך [כג] [כד](דאשון דאשון קדוש ולית ליה דרבי יוסי): **ולרבי** חנינא עשרון למה נמשח למנחת חוטא. תימה אכתי תני עשרון למה נמשח לרבי חנינא דלקמן בפ' שתי מדות (דף פז.). מוכח דנמשח למנחת חביתין ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה וי"ל משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בביסא עם השמן והיה גנאי בדבר [כא] להוליא לכלי חול אחר שנתקדשה ולכך נמשח תני עשרון [כב] וטעם זה אינו לריכין נמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאינה קדושה לחצאין דאחר שנתקדשה שלימה היה גנאי להוציאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי חנינא שלא היו מערבין בביסא המנחה עם השמן אלא בתוך הביסא עצמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לחלק בחצי עשרון מפני לוג ומחצה שמן שהיא עולה על החצי עשרון ולכ"ע נמי צ"ל כן דבמתניתין דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחצי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחצה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו במקדש אחד גדוש ואחד ממוק ובמחוק

מנחה

מתאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בסמוך גבי שלמים ששחטן בהיכל ומוקלים קדשי קדשים ושירי מנחות י"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בחצר אהל מועד שיך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [כ] לפי שתלה הכתוב באהל מועד:

מקטיר עליו את הבזיכין. פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [כא] היא

גם שמועה זו מי אפשר לייסד:

מאי טעמא דרבי יוחנן. ות"ת לימא [לא] משום דליף מדם ושמא קבלה היה בידו טעם זה מי נמי דכפרישת לעיל דלאפוקי דרבי יוחנן מפרש ר' אלעזר טעמא [כב] דמתוך [כג] (דאשון דאשון קדוש ולית ליה דרבי יוסי): **ולרבי** חנינא עשרון למה נמשח למנחת חוטא. תימה אכתי תני עשרון למה נמשח לרבי חנינא דלקמן בפ' שתי מדות (דף פז.). מוכח דנמשח למנחת חביתין ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה וי"ל משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בביסא עם השמן והיה גנאי בדבר [כא] להוליא לכלי חול אחר שנתקדשה ולכך נמשח תני עשרון [כב] וטעם זה אינו לריכין נמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאינה קדושה לחצאין דאחר שנתקדשה שלימה היה גנאי להוציאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי חנינא שלא היו מערבין בביסא המנחה עם השמן אלא בתוך הביסא עצמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לחלק בחצי עשרון מפני לוג ומחצה שמן שהיא עולה על החצי עשרון ולכ"ע נמי צ"ל כן דבמתניתין דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחצי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחצה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו במקדש אחד גדוש ואחד ממוק

מלאים אין דיכול להביא בכלי מקצת ואח"כ ימלאנו אלא יביא שלמים מתחלתן. הרגמ"ה. ותיבות כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם נמחק: יז) מנחה קדושה בלא שמן (תיבות ובלא לבונה נמחק) דקבע לה כלי שרת דאין לה פדיון ואח"כ יביא לה שמן. הרגמ"ה: יח) תיבות ואין דינה כעשרון נמחק: יט) שמן ולבונה נמי קדשי: כ) בזיכין דהוי בהיכל כר' דסילוק בזיכין והיינו: כא) סילוק בזיכין נפרס: כב) עליו את הבזיכין דלא: כג) שהגיע זמנה: כד) פרט לשחסרה אפ"ה מכשר אלמא: כה) דקאי בזיכין באפי: כו) ולאו פלוגתא: כז) וגומר הבא: כח) ואח"כ חוצה דמחציתה משמע והד"א: כט) נמי קידש ואינה: ל) דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך: לא) עשרון שלם ביחד מביתו: לב) חיבת שלם נמחק: לג) מלאים המזרקים סולת ממש אלא: לד) חצי שערון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדשה לחצאין נילף נמי מפרש חצי עשרון מחביתין. ותיבות שאינו קדוש נמחק: לה) אמר בחביתין דחביתין כו' דלקדשו לחצאין

מוסף רש"י

שכן מצינו בסילוק בזיכין. שאם תזכיר למנחת לחם הפנים כדכתיב ויסיקם לבונתם לחם לאזכרה (ויקרא כד) ומתירין את הלחם קומץ שמתיר את השייריים וסולקין מעל השולחן במקום קמיצה דמנחות הנקמצות (בבחים סג.). שיריים שחסרו. שנתפזרו מהן (יומא מז:). דאין מקטירין קומץ עליהן. דתניא (לקמן ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומצה. (שם). חביתי כ"ג. הייינו מנחת מחבת כ"ג שנעשית בכל יום כדכתיב בגו את אהרן מחליפה בבקר, על שם מחבת קרו להו חביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה (להלן ג:). לא היו באות חצאין. שלא היו עשרון בבקר מביתו וחצי עשרון בערב ופע"פ שקריבה לחצאין דכתיב מחליפה בבקר, מחליפה משמע מחליפה של שלימה, מתלה מתון שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוליה (שם). שלמים ששחטן בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מתלה הכשר עזרה לשלמים בשעת אהל מועד שמע מינה אהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. לכיון דטפל חזי להו ס"פ עיקר (בבחים סג.). אין מלאים אלא שלמים. כלומר שיהא בהם שיעור שלם הצריך לנדר אם יבא הוא שיהיה שם עשרון שלם למנחה, ואם נמצאת נמסים היא שיעורה בכלי יהא שם ג' עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל אבל אם חסר השיעור אין הכלי מקדשין אפילו לאלו לבלי. (בבחים פח.).

שיטה מקובצת (המשך)

מנחה

מנחה שנקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין. ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בסמוך גבי שלמים ששחטן בהיכל ומוקלים קדשי קדשים ושירי מנחות י"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בחצר אהל מועד שיך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [כ] לפי שתלה הכתוב באהל מועד:

מקטיר עליו את הבזיכין. פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [כא] היא

גם שמועה זו מי אפשר לייסד:

מאי טעמא דרבי יוחנן. ות"ת לימא [לא] משום דליף מדם ושמא קבלה היה בידו טעם זה מי נמי דכפרישת לעיל דלאפוקי דרבי יוחנן מפרש ר' אלעזר טעמא [כב] דמתוך [כג] (דאשון דאשון קדוש ולית ליה דרבי יוסי): **ולרבי** חנינא עשרון למה נמשח למנחת חוטא. תימה אכתי תני עשרון למה נמשח לרבי חנינא דלקמן בפ' שתי מדות (דף פז.). מוכח דנמשח למנחת חביתין ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה וי"ל משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בביסא עם השמן והיה גנאי בדבר [כא] להוליא לכלי חול אחר שנתקדשה ולכך נמשח תני עשרון [כב] וטעם זה אינו לריכין נמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאינה קדושה לחצאין דאחר שנתקדשה שלימה היה גנאי להוציאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי חנינא שלא היו מערבין בביסא המנחה עם השמן אלא בתוך הביסא עצמה היה זה לגד אחד וזה לגד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לחלק בחצי עשרון מפני לוג ומחצה שמן שהיא עולה על החצי עשרון ולכ"ע נמי צ"ל כן דבמתניתין דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחצי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחצה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו במקדש אחד גדוש ואחד ממוק

מלאים אין דיכול להביא בכלי מקצת ואח"כ ימלאנו אלא יביא שלמים מתחלתן. הרגמ"ה. ותיבות כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם נמחק: יז) מנחה קדושה בלא שמן (תיבות ובלא לבונה נמחק) דקבע לה כלי שרת דאין לה פדיון ואח"כ יביא לה שמן. הרגמ"ה: יח) תיבות ואין דינה כעשרון נמחק: יט) שמן ולבונה נמי קדשי: כ) בזיכין דהוי בהיכל כר' דסילוק בזיכין והיינו: כא) סילוק בזיכין נפרס: כב) עליו את הבזיכין דלא: כג) שהגיע זמנה: כד) פרט לשחסרה אפ"ה מכשר אלמא: כה) דקאי בזיכין באפי: כו) ולאו פלוגתא: כז) וגומר הבא: כח) ואח"כ חוצה דמחציתה משמע והד"א: כט) נמי קידש ואינה: ל) דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך: לא) עשרון שלם ביחד מביתו: לב) חיבת שלם נמחק: לג) מלאים המזרקים סולת ממש אלא: לד) חצי שערון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדשה לחצאין נילף נמי מפרש חצי עשרון מחביתין. ותיבות שאינו קדוש נמחק: לה) אמר בחביתין דחביתין כו' דלקדשו לחצאין

מוסף רש"י

שכן מצינו בסילוק בזיכין. שאם תזכיר למנחת לחם הפנים כדכתיב ויסיקם לבונתם לחם לאזכרה (ויקרא כד) ומתירין את הלחם קומץ שמתיר את השייריים וסולקין מעל השולחן במקום קמיצה דמנחות הנקמצות (בבחים סג.). שיריים שחסרו. שנתפזרו מהן (יומא מז:). דאין מקטירין קומץ עליהן. דתניא (לקמן ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומצה. (שם). חביתי כ"ג. הייינו מנחת מחבת כ"ג שנעשית בכל יום כדכתיב בגו את אהרן מחליפה בבקר, על שם מחבת קרו להו חביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה (להלן ג:). לא היו באות חצאין. שלא היו עשרון בבקר מביתו וחצי עשרון בערב ופע"פ שקריבה לחצאין דכתיב מחליפה בבקר, מחליפה משמע מחליפה של שלימה, מתלה מתון שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוליה (שם). שלמים ששחטן בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מתלה הכשר עזרה לשלמים בשעת אהל מועד שמע מינה אהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. לכיון דטפל חזי להו ס"פ עיקר (בבחים סג.). אין מלאים אלא שלמים. כלומר שיהא בהם שיעור שלם הצריך לנדר אם יבא הוא שיהיה שם עשרון שלם למנחה, ואם נמצאת נמסים היא שיעורה בכלי יהא שם ג' עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל אבל אם חסר השיעור אין הכלי מקדשין אפילו לאלו לבלי. (בבחים פח.).

שיטה מקובצת (המשך)

מלאים אין דיכול להביא בכלי מקצת ואח"כ ימלאנו אלא יביא שלמים מתחלתן. הרגמ"ה. ותיבות כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם נמחק: יז) מנחה קדושה בלא שמן (תיבות ובלא לבונה נמחק) דקבע לה כלי שרת דאין לה פדיון ואח"כ יביא לה שמן. הרגמ"ה: יח) תיבות ואין דינה כעשרון נמחק: יט) שמן ולבונה נמי קדשי: כ) בזיכין דהוי בהיכל כר' דסילוק בזיכין והיינו: כא) סילוק בזיכין נפרס: כב) עליו את הבזיכין דלא: כג) שהגיע זמנה: כד) פרט לשחסרה אפ"ה מכשר אלמא: כה) דקאי בזיכין באפי: כו) ולאו פלוגתא: כז) וגומר הבא: כח) ואח"כ חוצה דמחציתה משמע והד"א: כט) נמי קידש ואינה: ל) דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך: לא) עשרון שלם ביחד מביתו: לב) חיבת שלם נמחק: לג) מלאים המזרקים סולת ממש אלא: לד) חצי שערון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדשה לחצאין נילף נמי מפרש חצי עשרון מחביתין. ותיבות שאינו קדוש נמחק: לה) אמר בחביתין דחביתין כו' דלקדשו לחצאין

מוסף רש"י

שכן מצינו בסילוק בזיכין. שאם תזכיר למנחת לחם הפנים כדכתיב ויסיקם לבונתם לחם לאזכרה (ויקרא כד) ומתירין את הלחם קומץ שמתיר את השייריים וסולקין מעל השולחן במקום קמיצה דמנחות הנקמצות (בבחים סג.). שיריים שחסרו. שנתפזרו מהן (יומא מז:). דאין מקטירין קומץ עליהן. דתניא (לקמן ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא לו שחסר קומצה. (שם). חביתי כ"ג. הייינו מנחת מחבת כ"ג שנעשית בכל יום כדכתיב בגו את אהרן מחליפה בבקר, על שם מחבת קרו להו חביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה (להלן ג:). לא היו באות חצאין. שלא היו עשרון בבקר מביתו וחצי עשרון בערב ופע"פ שקריבה לחצאין דכתיב מחליפה בבקר, מחליפה משמע מחליפה של שלימה, מתלה מתון שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם ומוליה (שם). שלמים ששחטן בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד. אלמא מתלה הכשר עזרה לשלמים בשעת אהל מועד שמע מינה אהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. לכיון דטפל חזי להו ס"פ עיקר (בבחים סג.). אין מלאים אלא שלמים. כלומר שיהא בהם שיעור שלם הצריך לנדר אם יבא הוא שיהיה שם עשרון שלם למנחה, ואם נמצאת נמסים היא שיעורה בכלי יהא שם ג' עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל אבל אם חסר השיעור אין הכלי מקדשין אפילו לאלו לבלי. (בבחים פח.).